

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Вищого професійного училища №4 м. Хмельницького**

30 листопада 2023

м. Хмельницький

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача (власника):

Подвербного Володимира Артемовича – коменданта гуртожитку.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток Вищого професійного училища №4 м. Хмельницького.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Інститутська, 14/1, м. Хмельницький, Хмельницький район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник): Департамент освіти і науки ОВА.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: об'єкт внесено до Переліку місць тимчасового проживання Хмельницької області.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.**Розташування**

МТП розміщено на 1, 4 і 5 поверсі 5-поверхової будівлі учнівського гуртожитку.

Заклад розташовано у житловому районі з розвинутою соціальною інфраструктурою, в безпосередній близькості (до 5 хв пішої ходи) до об'єктів такої інфраструктури: Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (учнівський гуртожиток).

МТП розраховано на 40 місць, на момент візиту у закладі мешкає 40 ВПО: 18 чоловіків, 11 жінок, 11 дітей (4 хлопчиків та 7 дівчаток).

Серед ВПО 10 осіб літнього/пенсійного віку, 7 осіб з інвалідністю.

Облік мешканців МТП не ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 4 працівників МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

Закладу компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП не укладенні типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та гаряча вода подаються централізовано.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 2 генератори загальною потужністю 12 кВт.

В будівлі наявні вентиляційні шахти та вентиляційні решітки.

В радіусі 50 м від житлової зони доступні сміттєві баки.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. На кожному поверсі МТП облаштоване окреме кухонне приміщення, яке обладнане відповідним інвентарем, зокрема:

2 стаціонарними електричними плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 1 мікрохвильовою піччю, 1-2 електричними чайниками, витяжками та 1 бойлером. Холодильники, знаходяться в кімнатах ВПО.

В кухні наявні мийка, столи, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

З урахуванням загальної кількості мешканців учнівського гуртожитку, у МТП не достатня кількість санітарно-гігієнічних приміщень для задоволення потреб ВПО.

На 1-му поверсі в МТП наявна 1 душова кімната з 4 душовими кабінками. На кожному поверсі є 1 вбиральня з 4 туалетами. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті та мають засувки/замки. Заклад готує приміщення для облаштування 2 душових кімнат на 2 душові кабінки.

На момент моніторингу в МТП працює 1 пральня і 1 сушильна машини, що не відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). В закладі на момент моніторингу знаходяться ще 2 пральні машини, які не підключені. В МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

В МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу. Мешканці встановили графік чергування і долучаються до прибирання і підтримки чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

МТП не облаштоване власним укриттям і мешканці за потреби користуються укриттям в учбовому корпусі освітнього закладу, який розташований на відстані біля 500 м.

Безбар'єрність

Вхідна група гуртожитку доступна для осіб з інвалідністю, однак відсутнє інше відповідне додаткове обладнання.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 9 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром 17-20 кв. м в кількості від 2 до 4 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, стіл, стілець тощо). Однак меблі старі і їх недостатньо для задоволення потреб мешканців.

Дозвілля

В МТП облаштоване місце для дозвілля, яке мешканці можуть використовувати для проведення зборів, дистанційного навчання дітей, а також отримання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу визначена кімната відпочинку. Приміщення використовується за відповідним функціональним призначенням відповідно до графіка, встановленого керівником МТП.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації тощо.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, зокрема гуманітарна допомога надається:

Адміністрацією закладу, Хмельницькою міською радою, Хмельницьким осередком Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН), УВКБ ООН,

Міжнародною організацією з міграції МОМ, Хмельницькою обласною організацією Товариства Червоного Хреста України, Французькою гуманітарною неурядовою організацією АСТЕД, Благодійною організацією «Благодійний фонд «АДРА Україна», Швейцарсько-український гуманітарний фонд MEDAIR.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

3 дітей навчаються у місцевих дитячих садочках, 8 – у місцевих школах.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний якісний інтернет.

В закладі є окреме приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 15 мешканців МТП.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 6 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Правопросвітницькі заходи проведено для 10 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру Уповноваженого в м. Хмельницькому. Надані відповідні інформаційно-просвітницькі матеріали для розміщення на інформаційному стенді.

Загальні потреби МТП:

- усунення затікання води у приміщення верхнього поверху шляхом перекриття даху в будівлі МТП;
- заміна проводки електромережі закладу (окрім кухонних приміщень), яка не розрахована на використання необхідної для функціонування МТП і потреб мешканців електроприладів;
- облаштування системою примусової вентиляції наявну душову кімнату;
- облаштування додаткових душових;
- забезпечення не менше 6 кв. м для одного ліжка-місця;
- звільнення кімнат мешканців МТП від зайвих меблів;
- забезпечення мешканців МТП меблями для особистого користування, зокрема шафи, комоди.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:**Хмельницькій ОВА:**

- забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо перекриття даху в будівлі МТП;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо заміни проводки електромережі закладу;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо облаштування додаткових душових;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо облаштування системою примусової вентиляції наявну душову кімнату;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення мешканців МТП меблями для особистого користування, зокрема шафами і комодами.

Адміністрації МТП:

- укласти типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП;
- привести керівником МТП облік осіб, які проживають в МТП, відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
- відокремити простір, виділений для ВПО, від інших приміщень будівлі (крім місць загального простору) у разі, коли будівля МТП одночасно розміщує ВПО та використовується за своїм функціональним призначенням (заклад освіти, санаторно-курортний заклад, гуртожиток);
- виділити не менше 6 кв. м на одне ліжко-місце.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ